

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Kršenje ljudskih prava i demokratije Sistem za rano upozoravanje Newsletter No.14

KONSULTATIVNI SASTANAK O IPA 2008 PLANU ZA SRBIJU

U sklopu aktivnosti nakon Konferencije RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA U JUGOISTOČNOJ EVROPI: IZGRADIMO EVROPU ZAJEDNO, održanog u Briselu 17. i 18. aprila 2008.godine, Delegacija Evropske komisije u Srbiji organizovala je 12. juna 2008. konsultacije o IPA 2008 Programu sa organizacijama civilnog društva u Beogradu.

Predstavnici brojnih nevladinih (NVO) i drugih organizacija civilnog društva okupili su se na poziv Delegacije Evropske komisije u Srbiji da bi čuli izlaganja predstavnika Komisije o segmentu IPA programa koji se odnosi na civilno društvo, kao i da bi razgovarali sa potencijalnim korisnicima u Srbiji. Lista projekata u IPA-inom programu pomoći u tranziciji i izgradnji institucija za 2008. godinu, poslužila je kao okvir za diskusiju.

Sledi pregled primedbi i komentara sa konsultacija u Beogradu:

1. NVO koje su učestvovala na sastanku naglasile su da nisu imale nikavih suštinskih kontakata niti bilo kakve komunikacije sa Delegacijom EK u Beogradu, koja bi mogla dovesti do definisanja prioriteta prilikom formiranja budžeta za 2008. godinu, niti sa predstavnicima bilo kog tela Komisije. Nевladine organizacije su otvoreno pitale da li je moguće da u budućnosti komunikacija bude unapređena do nivoa na kojem bi bilo moguće da se ostvari bolja informisanost i saradnja u vidu bolje usredsređenosti na odluke i određivanje prioriteta za buduće (2009.-2012.) IPA planove. NVO su iznele predloge novih kanala komunikacije koji bi trebalo da budu uspostavljeni između Delegacije Evropske komisije u Srbiji, predstavnika Komisije i predstavnika civilnog društva, kao i organizacija za zaštitu ljudskih prava u Srbiji (ovo su posebno isticali: YUCOM, YIHR, EPUS).
2. NVO u Srbiji iznele su stav da civilni sektor mora biti konsultovan u određivanju IPA prioriteta i ciljeva, i to ne samo onih koji se tiču direktno civilnog sektora, već i šire.

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Ovo je potkrepljeno navodjenjem činjenice da NVO imaju visoko osposobljene stručnjake u različitim oblastima. Ti eksperti, koji takođe imaju mnogo iskustva u svojoj zemlji, ali i u drugim tranzicionim društvima, izvanredno su motivisani i svakodnevno uključeni u različite aktivnosti od interesa za IPA-u. Oni bi mogli biti od pomoći u različitim budućim aktivnostima, kao što su definisanje strategija, načina rada i davanje procena (YUCOM, FOS).

3. NVO u Srbiji su iznale komentare na planove za raspodelu IPA fondova kroz decentralizovan sistem (prenošenja odgovornosti na zemlje prijema), tj. kroz vladine agencije i druga državna tela odnosnih zemalja. Predstavnici NVO izrazili su bojazan da politička samovolja i visok nivo korupcije u državnim struktura predstavljaju pogodnu podlogu i okruženje za ovakav način raspodele i rukovođenja IPA-inih fondova. Ovo je naročito važno pitanje, imajući u vidu iskustva sa IPA 2007, kojim su rukovodile agencije prethodne Vlade Srbije i u slučaju definisanja i finansiranja ciljeva. Ovo rešenje rezultiralo je situacijom da su NVO koje su bile politički bliske vladajućim strankama bile favorizovane u procesu raspodele sredstava, dok NVO koje se postavljaju kritički prema politici Vlade nisu čak ni bile pozvane da učestvuju na konkursu za projekte. NVO su predložile da, ako se nastavi sa decentralizovanom raspodelom fondova, se uvede novi sistem široke javne kontrole ili unutrašnje kontrole tog procesa od strane Komisije (YUCOM, YIHR, EPUS).
4. Insistiranje na "partnerskom" odnosu između Vlade i njenih agencija i nevladinih organizacija koje učestvuju u realizaciji projekata, pokazalo se kao neefikasno i nekorisno u Srbiji tokom madata prethodne dve vlade. Vladina tela su ili odbijala da sarađuju sa NVO koje su se postavljale kritički prema politici Vlade (npr. zaštitnici ljudskih prava ili NVO koje se bave tranzicionom pravdom), ili su favorizovala pojedine NVO i insistirala na saradnji sa novoosnovanim, njihovim (vladinim) NVO. Čak i kada su bila otvorena za saradnju na polju politički neosetljivih ili neutralnih pitanja (kao što su prava osoba sa posebnim potrebama), saradnja vladinih tela i njihovo angažovanje bilo je potpuno beskorisno (YUCOM, EPUS, FOS, Centar za samostalni život invalida).
5. Postoji čvrsto uverenje o kojem se često razgovaralo – uključujući i konferenciju u Briselu – da, u sredinama sa slabo razvijenim odnosima između civilnog sektora i vlade, kao što je to slučaj u Srbiji, kategorija NVO koje se bave politički osetljivim

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

pitanjima (tranziciona pravda, ljudska i manjinska prava), moraju biti drugačije tretirane od strane Evropske komisije i njenih predstavnika. Napadane od strane vladajućih struktura koje su neprijateljski raspoložene spram modernizacije i ubrzane demokratizacije društva, te NVO zaslužuju drugačiji pristup i dodatnu pomoć. Izneto je i uverenje da bi te NVO trebalo posebno konsultovati prilikom formiranja planova i politike razvoja. Ovom prilikom je naglašeno i to da borci za ljudska prava i NVO koje se bave tim pitanjima, kao zagovornici dosledne politike tranzicione pravde, posebno rasvetljavanja ratnih zločina, moraju biti smatrani podesnim i poželjnim za institucionalnu pomoć.

